

Handläggare
Sara Carlquist
Telefon: 08-508 301 08

Till
Kyrkogårdsnämnden
30 september 2021

Anläggande av askgravar på kvarter 25 samt restaurering av viadukt på Skogskyrkogården - inriktningsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram projekteringsunderlag samt kostnadskalkyl inför genomförandebeslut till en kostnad om cirka 2,5 mnkr.

Svante Borg

förvaltningschef

Sammanfattning

Skogskyrkogården anlades mellan åren 1920-1940 efter ritningar av Gunnar Asplund och Sigurd Lewerentz. Kyrkogården omfattar en yta på 102 hektar och innehåller cirka 100 000 gravplatser. Sedan 1994 är Skogskyrkogården upptagen på UNESCO:s världsarvslista. 1961 invigdes minneslundan i kyrkogårdens norra del och 2004 tillkom kyrkogårdens första askgravplats. Askgravplatser har sedan dess anlagts på ett antal kvarter inom kyrkogården efter en ökad efterfrågan. 2018 anlades det nu aktiva området för askgravar på kvarter 39A-C. Kyrkogårdsförvaltningen räknar med att antalet askgravar på kvarteren 39 kommer att ta slut under 2022.

Vid kyrkogårdsnämndens möte den 2020-04-16 beslutades att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram handlingar för inriktningsbeslut. Under våren 2021 har förvaltningens upphandlade konsulter Bjerking AB utfört markutredningar på platsen samt tagit fram ett gestaltungsförslag för en ny askgravlund till kvarteret. I gestaltungsförslaget ingår även insatser för att förstärka den biologiska mångfalden inom området genom bland annat en

salamanderdamm som är tänkt att skapa en alternativ livsmiljö till Skogskyrkogårdens salamandrar.

Under hösten 2021 kommer även en hållfasthetsutredning utföras för viadukten längs Sunnanvindsvägen.

Gestaltningförslaget är, i enlighet med kulturmiljölagen kapitel 4, inskickat till länsstyrelsen för tillståndsprövning för att få anlägga askgravlunden, dammen, samt renovera viadukten.

Kyrkogårdsförvaltning föreslår kyrkogårdsnämnden att fatta inriktningsbeslut för att gå vidare med projektering av åtgärderna samt att ta fram en kostnadskalkyl för anläggandet.

Projekteringen avser starta i oktober 2021 och pågå till våren 2022. Projekteringen och kostnadskalkylen kommer att utgöra underlag för kyrkogårdsnämnden att fatta genomförandebeslut inför upphandling och anläggande av askgravlunden, dammen och restaurering av viadukten.

Anläggandet av askgravlunden, dammen och restaurering av viadukten planerar att genomföras under 2022-2023.

Bakgrund

Skogskyrkogården växte fram mellan åren 1920-1940. Kyrkogården är gestaltad av Gunnar Asplund och Sigurd Lewerentz som lät utforma en anläggning med landskapsformationer, vegetation och bebyggelse. Efter 1940 har begravningsplatsen utvidgats något mot söder och omfattar idag en yta på 102 hektar och innehåller cirka 100 000 gravplatser. På norra delen av kyrkogården återfinns en minneslund som invigdes 1961.

Skogskyrkogården är skyddad enligt kulturmiljölagen och kyrkogården med dess byggnader är sedan 1994 upptagen på UNESCO:s världsarvslista vilket innebär att anläggningen ska vårdas och skyddas för kommande generationer. Alla åtgärder som föreslås ska därmed vägas mot det kulturhistoriska värdet.

2004 anlades de första askgravplatserna på Skogskyrkogården. Sedan dess har flertalet områden på kyrkogården tagits i anspråk för askgravar allteftersom efterfrågan ökat. Det senast anlagda området återfinns på kvarter 39A-C där både askgravplatser och askgravlundar anlades 2018. Området har visat sig populärt och kyrkogårdsförvaltningen räknar med att anläggningen blir fullbelagd under 2022.

För att möta upp framtida behov har kyrkogårdsförvaltningen getts i uppdrag att undersöka möjligheten att anlägga en askgravlund på kvarter 25 på Skogskyrkogården. Uppdraget har även omfattat en restaureringsutredning av viadukten i kvarterets norra gräns.

En askgravlund är ett alternativ där gravsättning av aska efter avlidna sker inom ett gemensamt gravsättningsområde utan gravrätt. De gravsattas namn, födelse- och dödsdatum presenteras vid en gemensam plats. Platsen för gravsättningen markeras inte.

Kvarter 25 ligger i nära anslutning till Skogskyrkogårdens södra gräns, strax söder om Uppståndelsekapellet och området avgränsas i norr av Sunnavindsvägen. Kvarteret består av en sänka kallad *Ravinen*. Området har inte sedan tidigare tagits i anspråk som gravmark utan består av orörd gräsbeklädd mark med inslag av glesa skogspartier. Troligtvis användes kvarter 25 som grustag i samband med anläggandet av Skogskyrkogården.

Från Uppståndelsekapellets västra entré och fram till kvarter 25 löper en nedsänkt gräsgång som delar av kvarteren 19. I grässänkans sydligaste del, mellan kvarter 19 och 25, finns en viadukt ritad 1923 av Sigurd Lewerentz och som stod färdig 1932. Viadukten var utformad med ett odekorerat räcke mellan putsade och kopparplåtstäckta betongmurar. Grässänkan och viadukten fungerar idag som entré in till kvarter 25.

Vid kyrkogårdsnämndens möte den 2020-04-16 beslutades att ge kyrkogårdsförvaltningen i uppdrag att ta fram handlingar för inriktningsbeslut. Handlingarna skulle omfatta markutredningar inom området för att säkerställa markens beskaffenheter, ett gestaltungsförslag för de nya askgravarna samt en utredning av viadukten längs Sunnavindsvägen.

Under våren 2021 har förvaltningens upphandlade konsulter Bjerking AB utfört markutredningar på platsen samt tagit fram ett gestaltungsförslag för en ny askgravlund till kvarteret. I gestaltungsförslaget ingår även insatser för att förstärka den biologiska mångfalden inom området genom bland annat en salamanderdamm som är tänkt att skapa en alternativ livsmiljö till Skogskyrkogårdens salamandrar. Under hösten 2021 kommer även en hållfasthetsutredning utföras för viadukten längs Sunnavindsvägen.

Gestaltningförslaget är, i enlighet med kulturmiljölagen kapitel 4, inskickat till länsstyrelsen för tillståndsprövning för att få anlägga askgravlunden, dammen, samt renovera viadukten

Ärendet

Kyrkogårdsförvaltningen önskar, utifrån tidigare genomförda utredningar och framtaget gestaltningförslag, gå vidare med projektering av nya askgravar på kvarter 25 på Skogskyrkogården samt projektering av restaureringsåtgärder för den intilliggande viadukten.

Projekteringen kommer att generera ett förfrågningsunderlag inför kommande upphandling samt en kostnads kalkyl för anläggandet av askgravarna samt restaurering av viadukten.

Arbetet avser starta i oktober 2021 och pågå till och med våren 2022. Uppdraget kommer att resultera i ett underlag för kyrkogårdsnämnden att fatta ett genomförandebeslut för anläggande av askgravarna, dammen, samt restaurering av viadukten.

Anläggandet av askgravlunden, dammen och restaurering av viadukten planerar att genomföras under 2022-2023.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom begravnings- och serviceavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kyrkogårdsförvaltningen föreslår att kyrkogårdsnämnden fattar inriktningsbeslut avseende anläggande av askgravar på kvarter 25 samt restaurering av viadukten på Skogskyrkogården.

Kyrkogårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utföra projekteringen samt ta fram en kostnads kalkyl som underlag för genomförandebeslut till en kostnad om cirka 2,5 mnkr.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Svante Borg, Förvaltningschef	2021-09-15